

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

Підручник для 3 класу
закладів загальної середньої освіти
(у 2-х частинах)

Частина 1

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН
2020

УДК 502.2:613.955:004:371.38(075.2)
Б 90

Авторський колектив:
Наталія Будна, Тетяна Гладюк,
Світлана Заброцька, Наталія Шост, Людмила Лисобей

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 21.02.2020 р. № 271)

Підручник створено за Типовою освітньою програмою,
розробленою під керівництвом О. Я. Савченко.

Будна Н. О.

Б 90 Я досліджую світ : підручник для 3 кл. закладів загальн.
серед. освіти : у 2-х ч. Ч. 1. / Н. О. Будна, Т. В. Гладюк,
С. Г. Заброцька, Н. Б. Шост, Л. В. Лисобей. — Тернопіль :
Навчальна книга – Богдан, 2020. — 160 с. : іл.

ISBN 978-966-10-7102-4

Підручник за своїм змістом відповідає Державному
стандарту початкової освіти та Типовій освітній програмі,
розробленій під керівництвом О. Я. Савченко.

Для учнів 3 класу.

УДК 502.2:613.955:004:371.38(075.2)

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

Завантажуйте безкоштовний інтерактивний додаток,
використовуючи детальну інструкцію, за посиланням:

bohdan-books.com/5995-4/

Тех. підтримка: (0352) 52-06-07, 067-352-09-89; admin@bohdan-digital.com

© Будна Н. О., Гладюк Т. В., Заброцька С. Г.,
Шост Н. Б., Лисобей Л. В., 2020

© Навчальна книга – Богдан, виключна ліцензія
на видання, оригінал-макет, 2020

ISBN 978-966-10-7102-4

Освітні галузі

— громадянська
та історична

— соціальна
і здоров'язбережувальна

— природнича

— технологічна

— інформатична

Дорогий третьокласнику! Дорога третьокласнице!

Ми, Дмитрик і Наталочка, вітаємо тебе на наступній сходинці до знань про навколишній світ.

Разом ми продовжимо досліджувати і пізнавати таємниці природи, правила співжиття у суспільстві, себе та власні можливості; вчитися вести здоровий спосіб життя, дотримуватися правил безпечної поведінки в різних ситуаціях, створювати вироби своїми руками.

А ще на нас чекає цікава робота в комп'ютерному класі, де ми здобуватимемо нові знання та навички з інформатики.

Отож, вирушаймо досліджувати цей дивовижний світ!

Умовні позначення

— поміркуй, виконай завдання, перевір себе

— скринька порад

— попрацюй у парі

— прочитай

— попрацюй у групі

— словничок

— досліді

— підсумуй свої знання

— електронний додаток

ЛЮДИНА І НАВКОЛИШНІЙ СВІТ

ЛЮДИНА – ЧАСТИНА ПРИРОДИ І СУСПІЛЬСТВА

Природа — частина навколишнього світу

Пригадай, що належить до природи.

Тобі вже відомо, що природа є частиною навколишнього світу, у якому ти живеш. Природне до-вкілля утворюють об'єкти — **тіла** неживої та живої природи.

Організми (тварини, рослини, гриби та бактерії) — це тіла живої природи. Вони народжують-ся, дихають, живляться, ростуть, розмножуються і вмирають.

Наведіть приклади різноманітних організмів. Обгово-рять, що їм потрібно для життя.

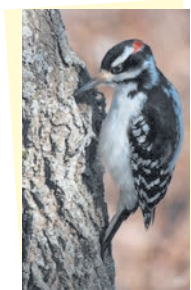

Досліді, які тіла неживої природи та які організми трапляються тобі дорогою до школи. Які зв'язки є між ними?

У природі все взаємопов'язане. Зв'язки існують між неживою і живою природою, рослинами і тваринами, різними тваринами.

Розкажи про зв'язки між зображеними природними тілами.

У природі постійно відбуваються зміни, які називають **явищами природи**. Так, день змінює ніч, одна пора року — іншу; змінюється вигляд Місяця на небі, погода, життя рослин і тварин. Явища природи, пов'язані зі змінами пір року, називають **сезонними**.

Складіть перелік сезонних явищ, які відбуваються у неживій та живій природі: *1 група* — восени, *2 група* — взимку, *3 група* — навесні; *4 група* — влітку. Опишіть їх. Поділіться одне з одним своїми враженнями від цих явищ.

Дмитрику, а що тобі відомо про зміни в природі?

Я дізнався, що одні зміни відбуваються швидко, інші — повільно. Наприклад, квітки кульбаби розкриваються вранці й о третій годині дня вже закриваються. А от прикладом повільних змін може бути перетворення невеликого озера на болото.

Розкажи про явище природи, яке ти вивчав/вивчала або яке доводилось спостерігати під час літніх канікул.

Природне довкілля змінюється внаслідок діяльності людей. Там, де ріс чагарник або простягалось болото, тепер колоситься пшениця. Через широку річку пролягає міст, а на її берегах зеленіє парк.

Дуже важливо, аби господарська діяльність людини не завдавала природі шкоди. Для збереження життя на планеті люди повинні охороняти природу, розумно використовувати і примножувати її багатства.

Перевір себе

1. Назви ознаки, які відрізняють організми від тіл неживої природи. Наведи приклади тіл природи.
2. Доведи на прикладах, що між неживою і живою природою існують взаємозв'язки.
3. Що таке явища природи? Які з них називають сезонними? Наведи приклади явищ природи.
4. Як впливає на природу діяльність людини?

Підсумуй свої знання

- Природа є частиною навколишнього світу.
- Природне довкілля утворюють тіла неживої та живої природи.
- У природі все взаємопов'язане. Зв'язки існують між неживою і живою природою, рослинами і тваринами, різними тваринами.
- На відміну від тіл неживої природи, організми народжуються, дихають, живляться, ростуть, розмножуються і вмирають.
- Зміни в природі називають явищами.
- Природне довкілля змінюється внаслідок діяльності людей.

Людина — частина природи

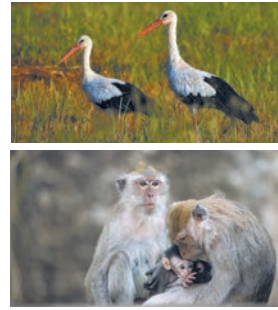

Чим людина відрізняється від інших істот?

Людина — частина живої природи. Як і всі інші організми, вона народжується, дихає, живиться, росте й розвивається, розмножується. Їй потрібні для життя повітря, вода, їжа, сонячне світло й тепло.

Поміркуйте, з якою групою тварин людина має найбільше спільних ознак. Чи вміють ці тварини читати і писати, рахувати, міркувати, складати казки?

Людина — розумна істота. Вона спілкується за допомогою мови. Людина здатна мислити, працювати та створювати те, чого ніколи не було в природі.

Розгляньте житла людей і тварин. Дізнайтеся, із яких матеріалів вони зроблені.

На відміну від тварин, люди використовують для будівництва житла не тільки природні матеріали,

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.